Notranjski park

Akcija reševanja dvoživk ob Cerkniškem jezeru

V letu 2025

Rudi KRAŠEVEC, Helena BAVEC, Primož Žižek

Cerknica, avgust 2025

Naslov dokumenta:
Akcija reševanja dvoživk ob Cerkniškem jezeru – v letu 2025

Organizacija in priprava dokumenta:
Notranjski Regijski Park
Tabor 42, 1380 Cerknica

Kontakt: info@notranjski-park.si

Podatki o financerjih:
/

Dokument pripravili:
Rudi Kraševec
Helena Bavec
Primož Žižek

Kontakt: rudi.krasevec@notranjski-park.si

Fotografija na naslovnici: Prostovoljci med reševanjem v Martinjaku (foto: Rudi Kraševec)

Priporočeno citiranje:

Kraševec, R., Bavec, H. in Žižek, P. (2025): Akcija reševanja dvoživk ob Cerkniškem jezeru – v letu 2025. Notranjski regijski park, Cerknica. 9 str.

Kazalo

Kazalo 2
1. Povzetek in komentar 3
Zahvala 3
2. Pregled akcije 4
3. Rezultati 6
Viri 10
Priloga I - Podrobnejši rezultati 11
I. Vrste po datumu 11
Priloga II – Seznam prostovoljcev 12

1. Povzetek in komentar

Ob Cerkniškem jezeru že peto zaporedno leto poteka organizirana akcija prenašanja dvoživk preko regionalne ceste Cerknica-Grahovo in lokalne ceste Goričice-Gorenje Jezero. Akcijo, ki jo je iniciirala lokalna skupnost je Notranjski park (NRP) podprl z organizacijsko, vsebinsko in izvedbeno podporo. V letu 2025 so bili v okviru akcije izvedeni »mehkih« ukrepi (dodatni cestno prometnimi znaki, ki jih je zagotovila Direkcija RS za infrastrukturo v času selitve; prometna obvestila za voznike preko regionalne radijske postaje Radio 94, ki so v večernem času na cesti opozarjali na selitev dvoživk; prispevki v Slivniških pogledih), ter »tehnični« v obliki začasne varovalne ograje. Skupaj je bilo nameščene okoli 700 m varovalne ograje, od katere je 400 m posodilo Herpetološko Društvo Slovenije.

Glede na leto 2024 je v letu 2025 sodelovalo nekoliko več prostovoljcev (56), nekoliko večje pa je tudi skupno število rešenih dvoživk (8026), ki je 111 % glede na število rešenih dvoživk v letu 2024 (Kraševec in Bavec, 2025). Za razliko od preteklega leta je reševanje potekalo 25 večerov, od 23. 2. do 30. 3., kar je 14 večerov manj kot leto pred tem. Izrazit višek selitve je bil med 9. in 13. 3., ko se je selilo 73 % vseh zabeleženih dvoživk. V letu 2025 je štirikrat število dvoživk presegalo 1000 osebkov na večer, z največjim številom zabeleženih dvoživk 2316 (11. 3.). V povprečju je bilo na večer zabeleženih 423 dvoživk, kar je 167 % glede na leto 2024 (258).

Povprečno število prostovoljcev na večer reševalne akcije ostaja enako kot v preteklih letih - 8, kar je enako kot v letu 2024. Povprečna učinkovitost prostovoljcev pri reševanju je 76 %, kar je več kot v primerjavi z letom 2024 (70 %), ter za skoraj deset odstotkov v primerjavi z letom 2023 (67 %) (Kraševec in Bavec, 2023; 2025). To pomeni, da ob pomoči prostovoljcev, v času reševanja, cesto uspešno prečka ¾ populacije dvoživk.

Zaradi velikega upada številčnosti v zadnjih desetletjih (Kraševec in sod. 2022), je takšna reševalna akcija en izmed ključnih ukrepov za ohranjanje dvoživk na selitvi med Slivnico in Cerkniškim jezerom. Vendar pa je za dolgoročno ohranjanje ključnega pomena kombiniranje različnih ukrepov: vpeljava trajnih prehodov, začasne usmerjevalne ograje in podpora reševalnih akcij. Na cestnem odseku Grahovo-Gorenje Jezero pa je potrebno usmeriti predvsem večji napor v reševanje pupkov, saj je smrtnost le teh izredno visoka že ob nizki intenziteti prometa. Zato bi veljalo iskati rešitve, v dogovoru z domačini o zmanjšanju prometa v določenih večerih, ko poteka selitev pupkov.

Predvsem zaradi velikosti območja povoza dvoživk in intenzitete prometa, je to verjetno eno najbolj zahtevnih območij za reševanje te problematike.

Zahvala

Velika hvala vsem 56 prostovoljcem, ki ste požrtvovalno reševali dvoživke na cesti, predvsem Primož, Helena, Veronika in Slavica. Hvala Maruši za odlične radijske vložke. Hvala Alešu za spletno stran, ki nam močno olajša komunikacijo in zbiranje podatkov. Hvala lastnikom zemljišč, ki so soglašali s postavitvijo začasne usmerjevalne ograje. Hvala upravljavcu ceste za posluh pri umeščanju dodatnih cestnih znakov. Hvala Herpetološkemu Društvu Slovenije za podporo v obliki mobilne ograje.

2. Pregled akcije

Na območju Notranjskega regijskega parka ob Cerkniškem jezeru, so tri črne točke (zgostitve povozov dvoživk), in sicer na regionalni cesti med Podskrajnikom in Cerknico (R1-212/1117) (200 m), Cerknico in Grahovim (R1-212/1118) (6 km) ter na lokalni cesti Goričice – Gorenje Jezero (odsek 041042) (2 km). Odseki v skupni dolžini merijo približno 8,2 km in s tem sodijo med najdaljše v Sloveniji (Smolej, 2021).

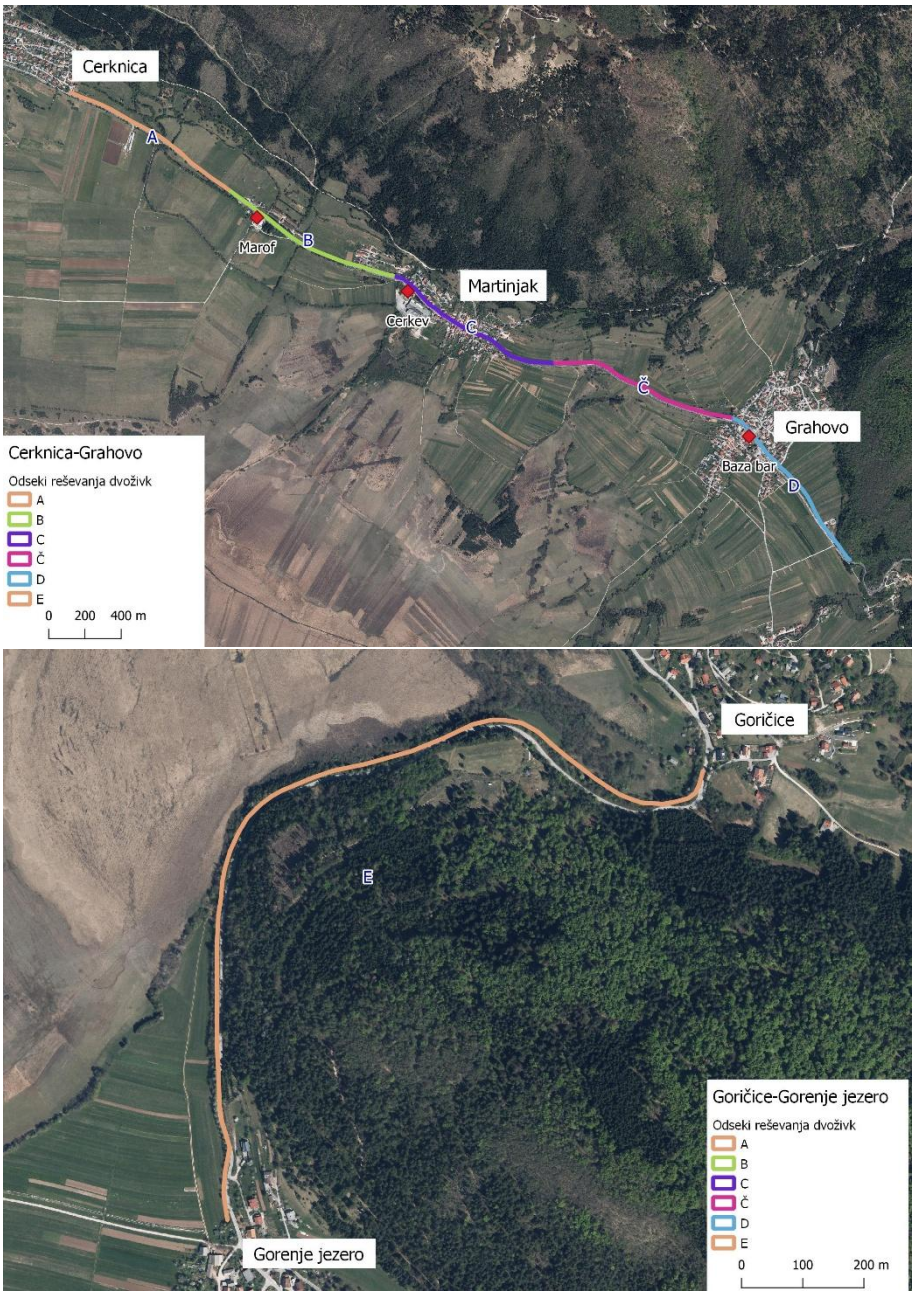

Slika 1: Zemljevida razdelitve območja reševanja dvoživk na šest reševalnih odsekov označenih s črkami A-E.

Za lažje obvladovanje celotnega območja povozov, smo odsek regionalne ceste od Cerknice do Grahovega, razdelili na pet odsekov (A – D) dolžine 1 km. Odsek med Goričicami in Gorenjim Jezerom smo obravnavali kot enega (E) v celoti (**Slika 1**). Dodatno pa sta bila del akcije tudi predel S od vasi Goričice in J od vasi Lipsenj. Prostovoljci smo se zbrali ob začetku akcij, ob sončnem zahodu, na treh zbornih mestih: Marof pri Martinjaku, cerkev Sv. Vida v Martinjaku in pri Baza baru v Grahovem.

Razdelili smo se tako, da sta bila na enem odseku prisotna najmanj 1 - 2 prostovoljca, ki sta odsek ob cestišču večkrat prehodila in pobirala dvoživke na in ob cestišču in jih prenesla na stran, ki meji na Cerkniško jezero.

Akcija reševanja dvoživk pri prečkanju regionalne je potekala na območju Cerkniškega jezera na enakem območju kot v preteklih letih letu (Kraševec in sod. 2022, 2023, 2025). Dodatno je reševanje potekalo tudi na območju J od Lipsenja, in S od Goričic, ter beleženje dvoživk med Perkusom in Bločicami.

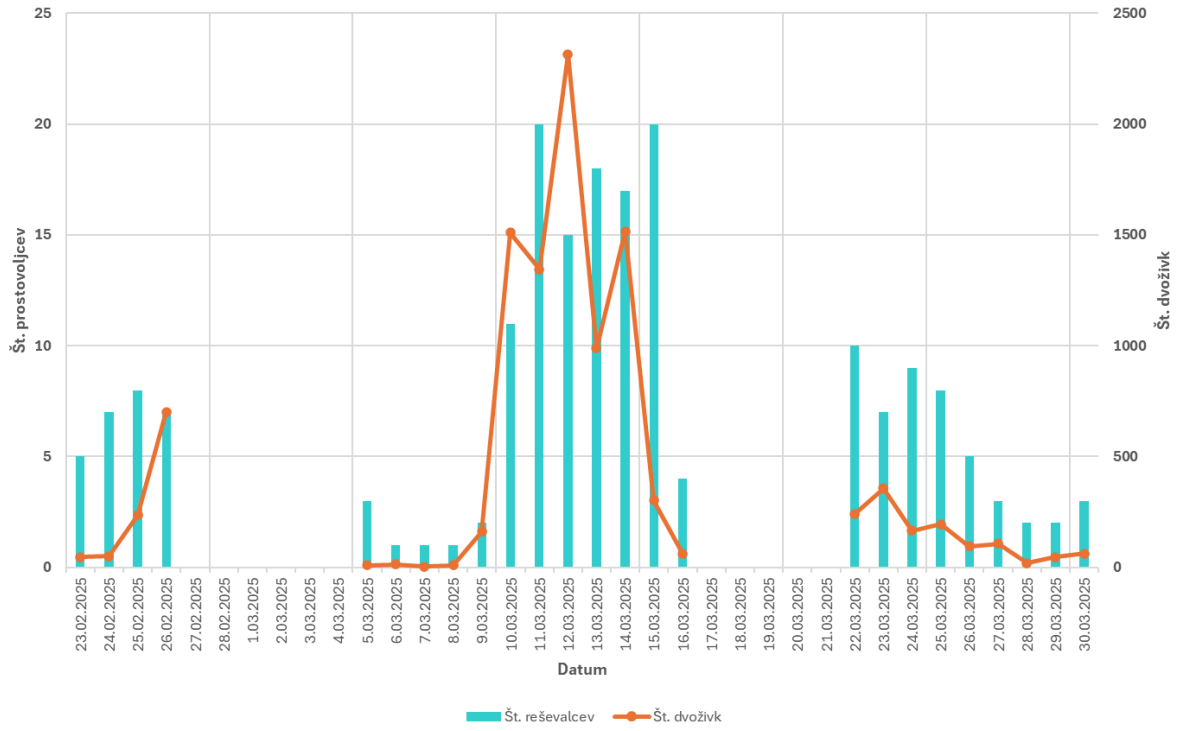

Slika 2: Obdobje reševanja dvoživk s številom sodelujočih prostovoljcev in številom zabeleženih dvoživk (rešene in povožene) na večer.

Skupaj je akcija potekala 25 večerov od 23. 2. do 30. 3. 2025. Največ (20) prostovoljcev je sodelovalo 11. in 15. 3., največ dvoživk (2316) pa je bilo 11. 3. 2024 (**Slika 2**). V povprečju je na večer sodelovalo 8 prostovoljcev in bilo zabeleženih 423 dvoživk. V akciji je sodelovalo 56 odraslih in otrok, ki so skupaj opravili najmanj 378 ur prostovoljskega dela.

3. Rezultati

V letu 2025 smo preko ceste prenesli 8026 dvoživk. Med prenesenimi dvoživkami so prevladovale navadne krastače (*Bufo bufo*) s 5354 osebki, katerim so po številu sledile rjave žabe (*Rana* sp.) s 1596 osebki, od katerih so prevladovale rosnice (1207 os.). Povoženih dvoživk smo zabeležili 2959, med katerimi so večinoma prevladovale navadne krastače, a podrobneje vrstne sestave povoženih nismo spremljali. Skupno smo zabeležili 10985 dvoživk (**Preglednica 1**).

Preglednica 1: Število povoženih in dvoživk, prenesenih preko ceste po cestnih odsekih. S simbolom (-) so označena vrste, ki so združene v rod zaradi pomanjkljivega določanja na terenu (rjave žabe).

Vrsta	A	B	C	Č	D	E	Bločice	Žerovnica-Goričice	Skupaj
Navadna krastača (*Bufo bufo*)	377	540	2348	248	538	1279		24	5354
Navadni pupek (*Lissotriotn vulgaris*)		2	7	1		362			372
Veliki pupek (*Triturus carnifex*)						3			3
Rjave žabe (*Rana* sp.)	36	167	446	35	213	696	0	3	1596
-Rosnica (*Rana dalmatina*)	*26*	*141*	*212*	*18*	*177*	*630*	*0*	*3*	*1207*
-Sekulja (*Rana temporaria*)	*3*	*4*	*116*	*13*	*4*	*66*	*0*	*0*	*206*
Zelene žabe *(Pelophylax* sp.)	30	86	359	7	0	144	0	2	628
Zelena rega (*Hyla arborea*)	10	6	52	4	0	1	0	0	73
Povožene	163	233	571	310	262	1022	398		2959
Rešene	453	801	3212	295	751	2485	0	29	8026
Skupaj	616	1034	3783	605	1013	3507	398	29	10985

V preglednici 1 so prikazani, tudi rezultati za Lipsenj in Goričice, a niso vključen v podrobnejše analize. Največ dvoživk je bilo zabeleženo na odseku C (3783), na katerem je bilo tudi največje število rešenih dvoživk (3212), najnižje število rešenih in zabeleženih dvoživk je bilo na odseku Č (605).

V povprečju je bila učinkovitost reševanja dvoživk 76 %, kar pomeni, da je več kot tri četrtine dvoživk uspešno prečkali cesto, v času ko so bili prostovoljci na terenu (**Preglednica 2**). Uspešnost reševanja je bila najvišja na odseku C (85 %), ter najnižja na odseku Č (49 %).

*Preglednica 2: Medletna primerjava števila dvoživk in učinkovitosti reševanja dvoživk, za posamezni odsek in celotno območje. S – vse dvoživke, R – rešene dvoživke, P – povožene dvoživke, U – učinkovitost v deležu. *Izračunano samo za odseke A-E.*

Leto	2021	2022				2023				2024			
Odsek	**S**	**R**	**P**	**S**	**U**	**R**	**P**	**S**	**U**	**R**	**P**	**S**	**U**
A		366	253	619	0.59	1061	627	1688	0.63	288	290	578	0.5
B		358	29	387		1663	713	2376	0.7	1263	590	1853	0.68
C		1233	1121	2354	0.52	1963	794	2757	0.71	2328	821	3149	0.74
Č		361	299	660	0.55	831	538	1369	0.61	152	313	465	0.33
D		604	1112	1716	0.35	898	455	1353	0.66	1087	437	1524	0.71
E		765	1195	1960	0.39	1834	910	2744	0.67	1941	449	2390	0.81
Goričice										64	96	160	0.4
Lipsenj						70	93	163	0.43	116	106	222	0.52
Skupaj	2500	3687	4009	7696	0.48	8320	4130	12450	0.66	7239	3102	10341	0.70

Leto	2025			
Odsek	**R**	**P**	**S**	**U**
A	453	163	616	0.74
B	801	233	1034	0.77
C	3212	571	3783	0.85
Č	295	310	605	0.49
D	751	262	1013	0.74
E	2485	1022	3507	0.71
Žer.-Gor.	29			
Bločice		398		
Skupaj	8026	2959	10985	*0.76

V primerjavi s preteklim letom je bila uspešnost reševanja dvoživk povečana za 6 %. V primerjavi s preteklimi leti je skupno število rešenih dvoživk drugo najvišje in dosega 96 % najbolj številčnega leta 2023 (**Preglednica 2; Slika 5**). Število zabeleženih povoženih dvoživk je bilo nižje za 29 % glede na leto 2023. Iz primerjave po številu zabeleženih vrst, je bilo v letu 2025 zabeleženih 7 % manj navadnih krastač in 34 % manj navadnih pupkov. Povečanje smo opazili za 662 % pri rjavih žabah (*Rana* sp.), najbolj, kar 3176 % pri rosnicah. Povečano je tudi število zelenih reg, in sicer za 1217 % glede na leto 2024. Število zelenih žab je primerljivo z lanskim letom. Rešili smo tudi 3 velike pupke. V Prilogi I so prikazani podrobnejši grafi časovne razporeditve posameznih vrst (**Slika 6**).

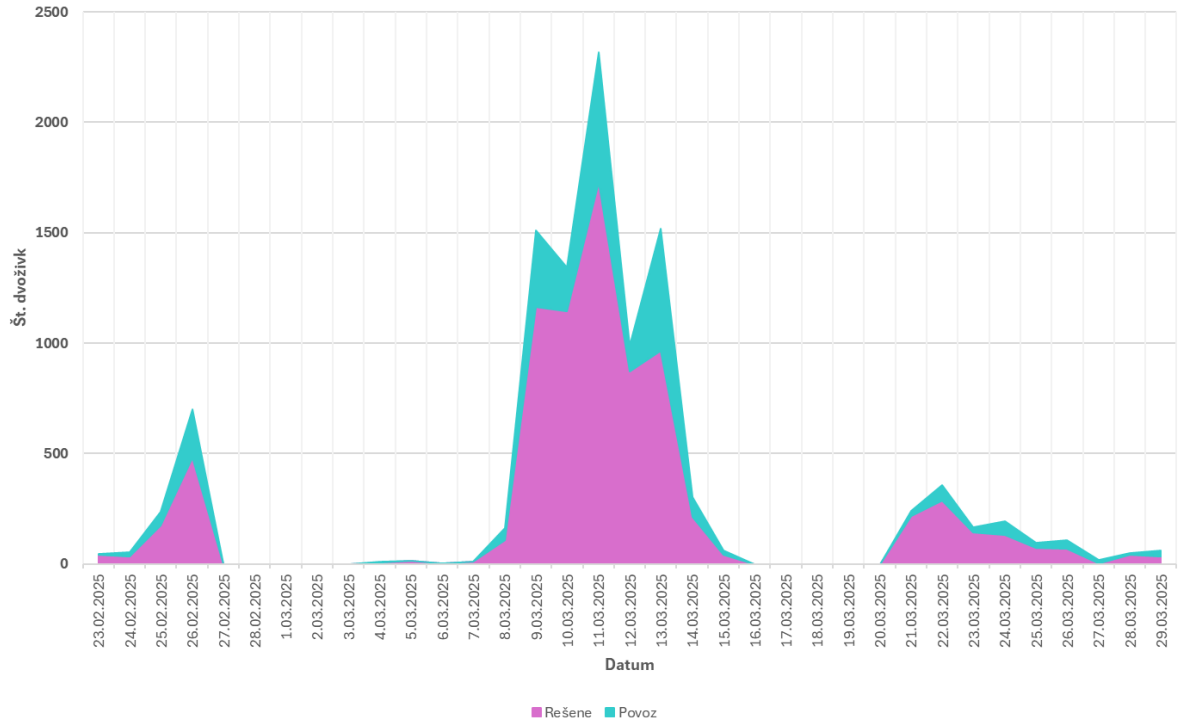

Slika 3: Število rešenih in povoženih dvoživk tekom reševalne akcije.

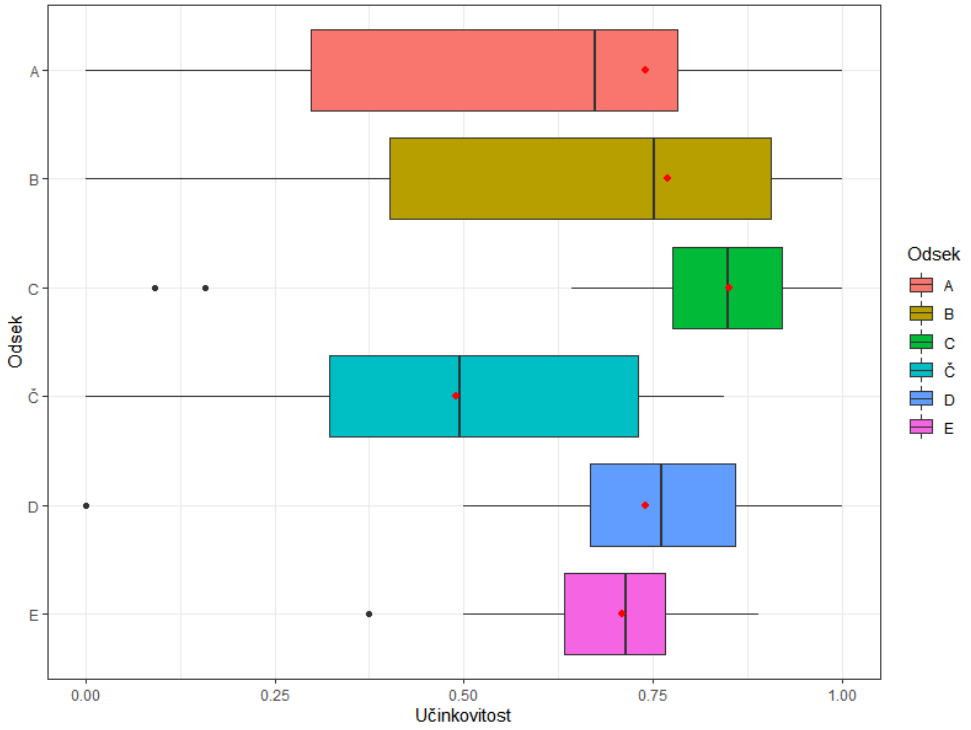

Slika 4: Graf učinkovitosti (delež rešenih dvoživk v posameznem večeru), glede na odsek reševanja. Rdeča pika označuje povprečne vrednosti.

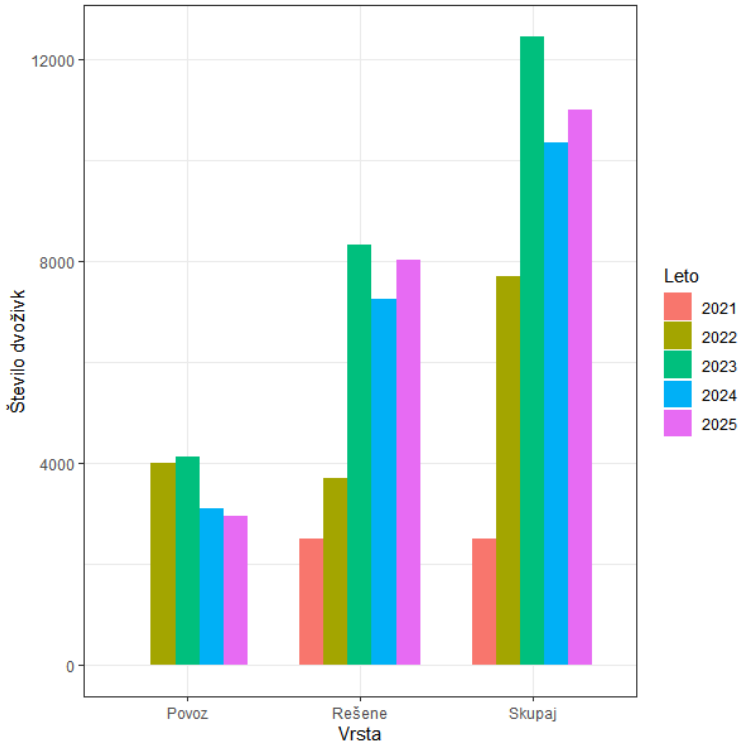

Slika 5: Graf primerjave števila zabeleženih dvoživk v posameznem letu glede na vrsto opažanja.

Viri

Kraševec, R., Stergaršek, J. in Bavec, H. (2022). Črna točka povoza dvoživk Cerknica - Grahovo - Predlog k reševanju problema. Notranjski regijski park, Cerknica. 26 str.

Kraševec, R. in Bavec, H. (2023). Poročilo reševalna akcija 2023. Notranjski regijski park, Cerknica. 15 str.

Kraševec, R., Žižek, P., Hanc, Ž., Bavec, H., Pavlič, V., Mlakar, S. in Mele Pavlin, M. (2024). On the shoulders of common heroes. Volunteers are rescuing the population of internationally important wetland from roadkill. V book of abstracts: 2nd LIFE AMPHICON INTERNATIONAL CONFERENCE. Grad Podsreda, 14. - 15. 11. 2024 (ed.: A. Bolčina).

Kraševec, R. in Bavec, H. (2025): Akcija reševanja dvoživk ob Cerkniškem jezeru – v letu 2025. Notranjski regijski park, Cerknica. 8 str.

Smolej T. 2020. Regljač - Letni novičnik o aktivnostih povezanih z varstvom dvoživk in njihovih habitatov. Letnik I. Regljač, II. 5 str.

Smolej T. 2021. Regljač - Letni novičnik o aktivnostih povezanih z varstvom dvoživk in njihovih habitatov. Letnik I. Regljač, II. 59 str.

Smolej T. 2022. Regljač - Letni novičnik o aktivnostih povezanih z varstvom dvoživk in njihovih habitatov. Letnik III. Regljač, III. 67 str.

Priloga I - Podrobnejši rezultati

I. Vrste po datumu

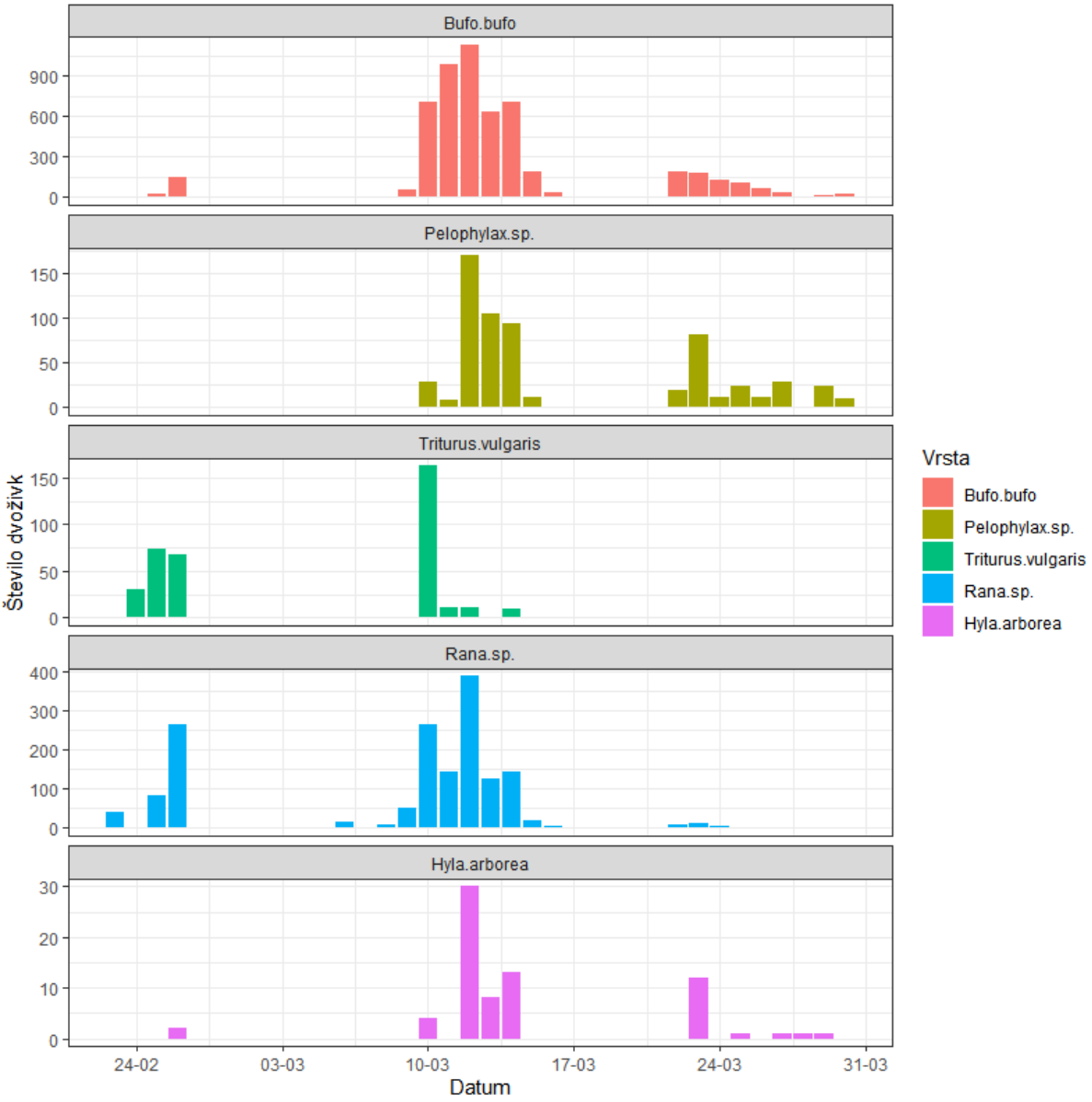

Slika 6: Število dvoživk po posameznih vrstah oziroma rodu, na posamezni datum.

Priloga II – Seznam prostovoljcev

REŠEVANJE DVOŽIVK
NA CERKNIŠKEM JEZERU 2025

Zap. Št.	Ime	Večeri	Vse rešene	Učinkovitost
1	Slavica	14	1193	85
2	Primož	7	1121	160
3	Veronika	12	1045	87
4	Urška	13	683	53
5	Helena	15	664	44
6	Maruša	8	608	76
7	Erna	12	437	36
8	Živa	5	409	82
9	Paul	7	292	42
10	Sara	2	258	129
11	Marija	3	250	83
12	Katja	5	190	38
13	David	5	189	38
14	Rok Z.	2	160	80
15	Tina	3	153	51
16	Ana O.	1	133	133
17	Alen	2	122	61
18	Matej	2	122	61
19	Nika	3	118	39
20	Natalija	5	117	23
21	Rudi	5	112	22
22	Lucija	1	103	103
23	Maša K.	4	99	25
24	Aleš	5	94	19

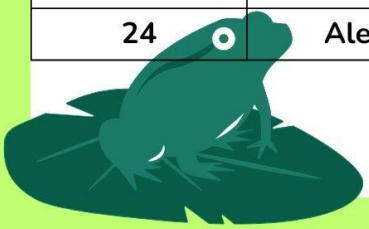

STRAN 1/3

Slika 7: Seznam prostovoljcev, število rešenih dvoživk, število reševalnih večerov in učinkovitost (št. rešenih dvoživk/večer). Se nadaljuje na naslednji strani.

REŠEVANJE DVOŽIVK

NA CERKNIŠKEM JEZERU 2025

Zap. Št.	Ime	Večeri	Vse rešene	Učinkovitost
25	Ana	1	94	94
26	Valerija	1	94	94
27	Ina	1	90	90
28	Neža	1	90	90
29	Tine	1	90	90
30	Maja O.	2	63	32
31	Jošt	3	58	19
32	Boris	1	47	47
33	Barbara M.	1	41	41
34	Uroš	2	39	20
35	Maša Z.	1	32	32
36	Rok S.	5	30	6
37	Janja	2	29	15
38	Patricija	1	27	27
39	Vida	1	25	25
40	Ana G. F.	1	24	24
41	Luka	3	24	8
42	Polona	3	24	8
43	Lan	1	16	16
44	Vanesa	1	15	15
45	Nikita	1	12	12
46	Pika	1	12	12
47	Maja B.	1	10	10
48	Aljoša	1	9	9

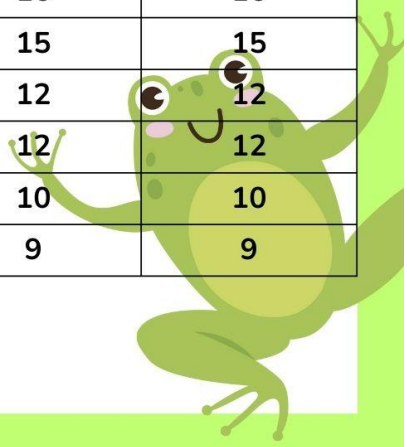

STRAN 2/3

REŠEVANJE DVOŽIVK

NA CERKNIŠKEM JEZERU 2025

Zap. Št.	Ime	Večeri	Vse rešene	Učinkovitost
49	Barbara Z.	1	7	7
50	Mojca	1	6	6
51	Špela	1	6	6
52	Miha	1	5	5
53	Aljaž	1	4	4
54	Žana	1	4	4
55	Ajda	4	2	1
56	Maja S.	1	1	1

HVALA!

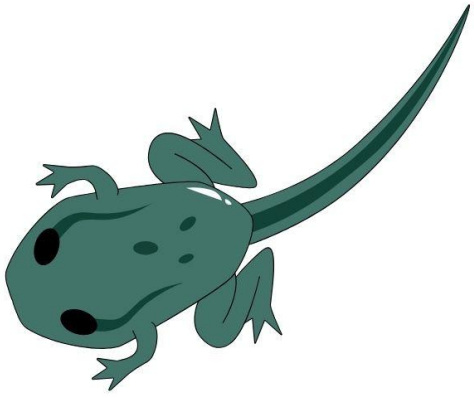

STRAN 3/3